

Fundargerð sameiginlegs fundar stjórnar Samtaka orkusveitarfélaga og Samtaka sveitarfélaga á köldum svæðum.

Árið 2024, 6. desember kl. 08:15 kom stjórn Samtaka orkusveitarfélaga og Samtaka sveitarfélaga á köldum svæðum saman til fundar og fór hann fram í gegnum fjarfundarbúnað.

Fundinn sátu: Ása Valdís Árnadóttir, Guðmundur Haukur Jakobsson, Ísleifur Jónasson, Knútur Emil Jónasson, Kristinn Andersen, Íris Róbertsdóttir, Björn Ingimarsson, Kristinn Jónasson, Björg Ágústsdóttir, Katrín Sigurjónsdóttir, Jónína Brynjólfsdóttir og Gerður Björk Sveinsdóttir.

Að auki sat fundinn Valur Rafn Halldórsson og Gréta Mar Jósepsdóttir sem ritaði fundargerð.

Þetta var tekið fyrir:

Dagskrá:

- Umræður um samleiðaraáhrif beggja samtaka og hvaða leiðir er hægt að fara.

Stjórn Samtaka orkusveitarfélaga og Samtaka sveitarfélaga á köldum svæðum ræddu um samlegðaráhrifa samtakanna. Orkumálin eru umfangsmikil og flókin, með fjölmörgum verkefnum sem þarf að leysa. Það er því nauðsynlegt að vinna saman og samræma aðgerðir. Samtökin voru sammála um mikilvægi þess að horfa á heildarmyndina og hafa skýra og sterka framtíðarsýn í orkumálum.

- Kynning frá Önnu Jonna Ármannsdóttur og Kristu Hannesdóttur hjá Íslensku Gagnavinnslunni í tengslum við sólarorkuver í stærri skala og hvernig þetta hefur áhrif á sveitarfélög í framtíðinni.

Í kynningunni voru meðal annars sýnd dæmi um uppsetningu sólarsella erlendis, þar sem þær eru nýttar bæði meðfram ræktun og á opnum svæðum í náttúrunni. Fjallað var um áhrif sólarsella sem orkugjafa og að orkusöfnun sem þessi samræmdist jákvæðri sjálfbærri nýtingu orkuauðlinda. Auk þess var bent á að efnisvinnsla orkunnar valdi tiltölulega litlu jarðraski og að grindurnar, sem unnið væri með, séu úr umhverfisvænum efnum.

Þær lögðu áherslu á að draga þurfi verulega úr losun gróðurhúsalofttegunda á næstu fimm árum, ef Ísland á að ná loftslagsmarkmiðum Evrópusambandsins. Náist þessi markmið ekki, gæti Ísland þurft að kaupa kolefnishlutlausu orku af öðrum þjóðum.

Staðan á Íslandi er áberandi frábrugðin Danmörku, þar sem hvatakerfi og ívilnanir styðja við framleiðslu á sólarorku. Á meðan Danir leggja mikinn kraft í að fjölga sólarorkustöðvum, hefur fjöldi slíkra stöðva verið að minnka á Íslandi, meðal annars vegna neikvæðs viðhorfs gagnvart staðsetningu þeirra í sveitarfélögum.

Sólarorka krefst vissulega pláss, en hægt er að koma henni fyrir víðast hvar. Efnin sem notuð eru í framleiðslu sólarorkubúnaðar eru auðveldlega endurnýtanleg, sem styrkir sjálfbærni hennar. Sólarorkustöðvar henta vel í nærsamfélögum, ólíkt vindorkuverum sem oft eru staðsett fjarri byggð eða út á hafi, er haft eftir orðum kynna.

Anna Jonna Ármannsdóttir og Krista Hannesdóttir starfsmenn íslensku Gagnavinnslu véku af fundi eftir þennan lið.

3. Kynning frá Silju Rán Steinberg Sigurðardóttur aðstoðarforstjóra hjá Rarik um jöfnun raforkuverðs.

Í kynningunni var fjallað um núverandi kerfi sem miðar að því að jafna dreifbýliskostnað við dreifingu raforku. Markmið laganna er að tryggja jafnan kostnað til almennra notenda. Í kerfinu greiða allir notendur, að undanskildum stórnotendum, ákveðið jöfnunargjald, sem margir telja ósanngjarnt. Ráðuneytið hyggst hefja endurskoðun á þessu kerfi.

Rarik hefur bent á að fjárhæð niðurgreiðslunnar hafi ekki aukist milli ára og sé lægri en sett markmið stjórnvalda gera ráð fyrir. Fyrir heimili á hitaveitusvæðum er jöfnunarhlutfallið nú um 70%.

Silja Rán Steinberg Sigurðardóttir aðstoðarforstjóri hjá Rarik vék af fundi eftir þennan lið lið.

Gerður Björk Sveinsdóttir vék af fundi kl 9:55

4. Umræður hjá stjórnunum um næstu skref.

Umræða var tekin um næstu skref hjá samtökunum. Ákveðið að skoða áfram hvar samtökin geta unnið saman.

Stjórnir beggja samtaka samþykktu samhljóða eftirfarandi ályktun:

Stjórn Samtaka orkusveitarfélaga og stjórn Samtaka sveitarfélaga á köldum svæðum hvetja nýkjörna þingmenn til að tryggja raforkuöryggi í landinu, þ.e. tryggja aðgengi að orku á sanngjörnu verði.

Samtökin telja að skipta verði orkumarkaðnum upp í tvo samkeppnismarkaði þar sem annar er fyrir almenning, sveitarfélög í landinu og minni fyrirtæki og hinn verði stórnotendur.

Nú þegar orkuverð fer hækkandi þarf að tryggja heimilum raforkuöryggi með lögum. Huga þarf sérstaklega að rafkynntum svæðum.

Fundi slitið kl. 10:02